

V I N N Ý

K M E N

číslo 14

*Občasník Brněnské diecéze
Církve československé husitské*

srpen / 2014

„Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti.“

J 15,5

Obsah

Slovo šéfredaktora	4
Za Milošem Košíčkem (<i>J. J. Dovala</i>)	6
K počátkům utrakvismu v Čechách (<i>J. Sladký</i>)	10
U Kristova stolu... (<i>P. Šandera</i>)	15
Zpátky na stromy ?! (<i>M. Hvězda</i>)	18
Stránky pro děti (<i>Š. Chytilová</i>)	20
Rozhovor s Pavlem Kolářem (<i>M. Kubíček</i>)	22
Slavnost 60. výročí sboru Cyrila a Metoděje v Pěnčíně (<i>I. Krejčí</i>)	25
(Ako) zmrzlinou v Africe... (<i>S. Kamanová</i>)	27
O jarním kuropění (<i>I. Krejčí</i>)	31
Doporučujeme	33
Vyhodnocení literární soutěže	
<i>Martin Hanzlík: Hidögar zvaný Strašný</i> (<i>dělené 3. místo v I. kategorii</i>)	34
<i>Mája Dosedělová: Vzpomínky na domov!</i> (<i>dělené 3. místo v I. kategorii</i>)	46
<i>Václav Kovalčík: Současnost</i> (<i>dělené 3. místo v I. kategorii</i>)	49
Výročí a narozeniny	49
Úmrtí	50
Biskupské požehnání (<i>M. Sladkowski</i>)	50
Datový plán	51

Slovo šéfredaktora

Vážení a milí čtenáři, sestry a bratři,

měl jsem v úmyslu tento úvodník věnovat něčemu jinému, ale znáte to: člověk míní, Pán Bůh mění. Nakonec to, čeho se do-
tknu, bude i lépe odpovídat pojetí editorialem, jak jej v posledních
letech známe z časopisů: jako navedení k tomu nejzajímavějšímu
na jeho stránkách. My asi nebudeme mluvit o tom, co je „zajíma-
vé“, spíše důležité či podstatné.

Ve třech člancích tohoto Vinného kmene zazní více či méně
nápadně jediné jméno: Miloš Košíček. Ty články svědčí o tom,
že prostějovský (a také pěnčínský a moravskotřebovský) farář ode-
šel z tohoto světa těžce nemocný, ale zároveň plný síly. Vyrovnan-
ě a snad i s radostí. Neinformovaný čtenář by mohl namítnout,
že to jsou jen plané fráze a konejšivé řeči, kdo však byl o prvním
srpnovém dni v Prostějově a jeho Husově sboru, nemohl být neo-
vanut klidnou silou a nadějí čerpající z jistoty Kristova zaslíbení,
z jistoty, v níž byl, jak dosvědčila promluva bratra biskupa, zesnu-
lý zakotven, ale zároveň, jak bylo přítomným zřejmo, jí dýchali
blízcí bratra faráře: bylo koneckonců vskutku radostné vidět smí-
rem projasněnou tvář jeho ženy, sestry farářky Světluše Košíčkové,
i důstojnou krásu jeho tří dcer. Odlesk tohoto světla shůry padal
pak nejen na stovky těch, kteří se přišli rozloučit do sboru, ale také
na všechny kolemjdoucí, kteří právě prodlévali na prosluněném ná-
městí, když jím procházel dlouhý a tichý pohřební průvod, jehož
posuv odměřoval pomalý klapot kopyt černými chocholy zdobe-
ných koní táhnoucích skvostný kočár s rakví. Nic okázalého, jen
důstojného a trochu snad i, v souhlase s tím, jenž tu byl vyprovázen,
furiantského.

Proč o tom píšu? Protože jakékoliv naše konfese, proklamacie a preambule nemohou o nás nikdy hovořit přesvědčivěji než autentická žitá víra, třebas je i žitá na pohřbu. Někdo to snad může považovat za paradox, bratr farář Košíček nám ukázal, že je to samozřejmost. Díky Vám za to, zvěčnělý.

Marcel Sladkowski
šéfredaktor

Rozloučení s bratrem Milošem Košíčkem v Husově sboru v Prostějově.

Za Milošem Košíčkem

Pán Ježiš riekol: „*Jestliže mě milujete, měli byste se radovat, že jdu k Otcí; neboť Otec je větší než já.*“ Milé sestry a bratia, tieto slová, ktoré nám Kristus v evanjeliu zanechal, sú najlepším vodítkom k pochopeniu a prijatiu odchodu nášho drahého brata Miloša Košíčka k nebeskému Otcovi. Brat Miloš si veľmi prial, aby jeho odchod nebol smutný. Aby sme mali v sebe radosť, že odišiel k nebeskému otcovi. Aby sa na jeho pohrebe neplakalo a nežialilo, ale aby sa hovorilo o nádeji, o zmierení, o svetle, o láske a o večnosti Božieho kráľovstva. A hlavne aby sa oslavoval náš Stvoriteľ Boh Otec, Syn Ježiš Kristus a Duch Svätý.

Každý z vás, kto brata Miloša bližšie poznal, určite zažil mnohokrát túto jeho radostnú osobnú charizmu, krásnu ľudskosť, ktorá vyžarovala z jeho srdca, obrovskú lásku a pokoj. Miloš bol nesmierne pravdivý, rýdзи a čestný Boží služobník. Ježiš Kristus bol preňho alfou a omegou a všetko vo svojom živote sa snažil robiť s myšlienkou na Krista.

Miloš si dokonca prial, aby sa tu o ňom dlho nehovorilo, tak spomeňme aspoň v krátkosti, že sa narodil 13. augusta roku Pána 1950 v Brne. Celé svoje detstvo aj mladosť prežil v Žabčicích. Pracoval v brnenskej Zbrojovke a popri práci si urobil na gymnáziu maturitu. Sedemnást' rokov bol riaditeľom Domova dôchodcov v Prostějove.

Za manželku si vzal Světlu Košíčkovú, s ktorou spolu v láske vychovali tri dcéry. Brat Miloš bol ako kráľ, pretože svoje tri dcéry Milenu, Irenu a Marianu, miloval ako princezné nadovšetko. Šiel by pre ne aj do plameňov horiaceho domu a zniesol by im aj modré z neba – ako mi raz povedal.

Od konca 80-tych rokov v jeho srdci rástla túžba ísť študovať teológiu a stať sa duchovným pastierom, čo sa mu aj skutočne podarilo. Vyštudoval Husitskú teologickú fakultu v Prahe a v roku Pána 1998 bol vysvätený na kňaza.

Bolo to veľmi múdre rozhodnutie, brat Miloš mal povolanie pre službu na vinici Pánovej vpísanú v duši. Ako kňaz sa osvedčil vo všetkom, čo robil. Vtedy ešte netušil, že to raz dotiahne až na „diecézného tajemníka“ – ako sám s humorom hovoril. Už predtým sa s manželkou, sestrou fariarkou Svätou, venovali práci s mládežou a organizovaniu letných táborov. Teraz v tejto práci pokračoval, pretože pre deti a mládež mal slabosť.

Krásny bol aj Milošov humor a nadhľad. Nielen v trápeniach všedných dní, ale aj keď išlo do tuhého. Z vlastných chorôb a z možného konca svojho života si robil srandu a zľahčoval to. S úsmevom mi pred ťažkou operáciou hovoril: „*Bud' to vyjde a v nedeli už budu sloužit, anebo to nevyjde, umřu a budu mít krásný pohřeb.*“ Miloš všetko videl z tej lepšej stránky a hlavne všetko vnímal ako súčasť Božieho plánu. Aj svoju chorobu, s ktorou musel zápasiť, videl ako istý druh požehnania. Prijímal ju z Božej ruky s pokorou a láskou. Málokto, skutočne málokto z nás by to tak dokázal. Mám za to, že brat Miloš urobil zo seba čistý Boží nástroj, tak ako to vyznáva sv. František z Assisi vo svojej krásnej modlitbe: „*Pane, udělej ze mne nástroj svého pokoje: kde je nenávisť, tam at' přináším lásku, kde je křivda, at' přináším odpuštění, kde je nesvár, at' přináším jednotu, kde je omyl, at' přináším pravdu, kde je pochybnost, at' přináším víru, kde je zoufalství, at' přináším naději, kde je temnota, at' přináším světlo, kde je smutek, at' přináším radost.*“ Toto bol Miloš – nástroj Boží.

Milošov život bol bohatý a jeho aktivity veľmi rozmanité, pretože bol všestranne založenou osobnosťou. Za komunizmu pracoval v disente a v tichosti sa aktívne podieľal na tom, aby mohol

byť vo vtedajšom Československu Boh opäť oslavovaný verejne a aby viera v Ježiša Krista nebola čímsi ilegálnym.

Ako kňaz pracoval s mládežou, organizoval výlety, púte, tábory, jeho prostějovský tím, ktorý viedol spolu so sestrou Ivanou Krejčí, bol hlavným motorom pri každom celocirkevnom Setkání mládeže. Brat Miloš pracoval aj s Rómami, viedol Českú kresťanskú akadémiu v Prostějove a bol presvedčený stúpenec ekumenizmu a kresťanskej jednoty.

V komunite Taizé mal mnoho dobrých priateľov a každý ho tam poznal ako hlbokého muža modlitby. Zakladateľ komunity Taizé, brat Roger, napísal vo svojom diele Dnešek s Bohem toto: *„Kristus nemůže být rozdělen. Tělo Kristovo je jedno. Všichni, kteří se nazývají křesťany, měli by úzkostlivě dbát, aby nebyli příčinou pohoršení nevěřících a světa. Vždyť si uvědomujeme, že svět má právo se nám vysmívat. Snadno se ústy vyznává, že náš Bůh je Bůh lásky. Jak to, že pohrdáme sebou navzájem, když se nazýváme jménem Kristovým?“*

Pod tieto slová br. Rogera by sa Miloš ihneď podpísal, pretože láska k Bohu, láska medzi ľuďmi, láska a zmierenie medzi rôznymi vyznaniaми, mu ležali na srdci.

22. júla nás brat Miloš opustil. Tri náboženské obce, Prostějov, Pěňčín a Moravská Třebová, tak stratili svojho pastiera. Určite im bude chýbať. Aj mne bude chýbať ako brat a priateľ a je samozrejmé, že bude chýbať hlavne svojim najbližším, svojej milovanej rodine. Ale našu nádej v Ježiši Kristu – a toto si Miloš veľmi prial – to nemôže zatieniť. Svetlo, ktoré nám Kristus dáva, je priezračné a žiarivé a vedie naše kroky do Božej večnosti. Tam, kde už vstúpila Milošova noha. Oslavujme Boha, nášho Stvoriteľa, ktorý je Pánom nad životom aj nad smrťou. Tak pochopíme, že smrť je premenou, ale nie zánikom, že je vstupom do novej, Bohom pripravenej a požehnanej existencie, pretože v jednote s Kristom v srdci večnosť môžeme zakúšať už tu na zemi.

Ďakujeme Pánu Bohu za brata Miloša, za jeho naplnený a požehnaný život, ďakujeme za to, že sme smeli kráčať cestou spolu s ním. Ďakujeme za lásku, ktorou nás obdaroval a za jednotu našich duší v Bohu.

Brat Miloš veril, že všetko začína a končí v Ježišovi Kristovi ako večnom Logu, skrze ktorého všetko povstalo k životu. Práve dnes si pripomíname v kalendári Kristovho služobníka Jana Milíče z Kroměříže. Dovoľte mi teda ukončiť túto reč modlitbou Jana Milíče, ktorá je oslavou Pána Ježiša Krista. Verím, že Miloš sa ju bude v tejto chvíli modliť spolu s nami.

„Pane Ježíši Kriste, děkujeme tvé nekonečné milosti. Ty jsi své svaté tělo dal nemocným k léčení duše, nečistým k očistění, slepým k věčnému osvětlení, chudým jako zdroj věčného bohatství. Proto prosíme tvou svatou milost, abys uzdravil a omyl naši poskvrnu a osvětil naši slepotu a odejmul od nás naše nedostatky, aby tvé svaté tělo i tvá svatá krev nám byly obranou ve vši nouzi i mocí ve všech slovech i pravdou ve všech soudech a útěchou v našem konci. Amen.“

Juraj Jordán Dovala, biskup

*(proneseno při pohřební liturgii
v Husově sboru v Prostějově 1. 8. 2014)*

K počátkům utrakvismu v Čechách

Jiří Sladký

III. Teologie kalicha Mistra Jakoubka a její první odpůrci

Ve druhém díle¹ našeho článku jsme se zabývali přechodem od teorie kalicha k praktickému přijímání pod obojí způsobou. Nyní v tomto třetím závěrečném díle se pokusíme alespoň stručně charakterizovat Jakoubkovu teologii kalicha a její první kritiky včetně jejich oblíbených protiargumentů.

Hovoří-li Jakoubek ve svých utrakvistických dílech o tom, že kalich mu byl zjeven z Božího slitování, myslí tímto zjevením, jak sám dokazuje, způsob zjištění, ke kterému dospěl studiem Písma svatého, patristické a středověké teologické literatury.² Na základě tohoto studia dospěl k přesvědčení, že přijímání podobojí je pro všechny křesťany nejen užitečné (utilitas), ale přímo nezbytné (necessitas).³ Nelze popřít, že Jakoubek k tomuto objevu dospěl především pod vlivem Regulí Mistra Matěje z Janova, od kterého přebírá i locus communis počátků českého utrakvismu, totiž důraz na verš z Janova evangelia 6,54.⁴

Stejně jako Janov i Jakoubek rozlišuje přijímání duchovní a svátostné, přičemž ono duchovní má dva rozměry – „duchovní přijímání v širším smyslu, generaliter, kdy křesťané dosahují spojení s Kristem účastí na milostech církve, zbožností a rozjímá-

¹ J. SLADKÝ, *K počátkům utrakvismu v Čechách*, II. Jakoubkův zápas o kalich - přechod od teorie k praxi, in: Vinný kmen č. 13, Brno 2014, s. 9-11.

² Srv. J. VOŘÍŠEK, *Jakoubek ze Stříbra a zápas o kalich*, Praha 2012, s. 8-9.

³ D. COUFAL, *Polemika o kalich mezi teologií a politikou 1414-1431*, Praha 2012, s. 25-26.

⁴ O vlivu „mistra pařížského“ na Jakoubka ze Stříbra podrobně H. KRMÍČKOVÁ, *Studie a texty k počátkům kalicha v Čechách*, Brno 1997, s. 86-119.

ním nad slovem Božím, a duchovní přijímání ve vlastním smyslu, kdy dochází ke sjednocení duše s Kristem v duchu a v pravdě, přijímání andělské, vyhrazené jen nepatrnému počtu lidí.“⁵ Pro Jakoubka jsou ovšem duchovního přijímání schopni pouze dokonalí křesťané a protože běžný křesťan žijící v tomto tělesném světě není schopen přijímat „modo angelico“, potřebuje zprostředkující svátost jako takovou. Proto Jakoubek stejně jako Matěj z Janova hovoří o přijímání svátostném i duchovním zároveň. Pán Ježíš pak ustanovil svátostné přijímání pod obojí způsobou, a tato podoba komunia je podle Jakoubka „adekvátní cestou pro nedokonalé křesťany, jak dosáhnout plodů pro ně jinak nedostupného přijímání „modo angelico.“⁶

Stejně tak i výše zmíněný verš Jan 6,54 Jakoubek chápal svátostně i duchovně na rozdíl od Jana Husa, který ho vykládal pouze spirituálně. Později Jakoubek dospěl dokonce k tvrzení, že Kristus eucharistické přijímání podobojí nejenom ustanovil, ale přímo přikázal (praeceptum). Zmínili jsme zde tedy tři základní nosníky Jakoubkovy teologie kalicha – necessitas, praeceptum a utilitas, ty jsou spojeny Jakoubkovou hlubokou vírou v reálnou přítomnost Krista v živlech chleba a kalicha.⁷

První Jakoubkovy úvahy o zavedení laického kalicha pronikaly na veřejnost již v průběhu léta roku 1414. Už ve své rané kvestii *Quia heu in templis*, se kterou vystoupil nejspíše v září 1414 na univerzitě,⁸ uvádí v argumentech contra rané námitky proti přijímání podobojí. Předně všechny spojuje tzv. princip úspornosti, že totiž je zbytečné vysluhovat svátost Večeře Páně podobojí způ-

⁵ *Tamtéž*, s. 91.

⁶ D. COUFAL, *Polemika o kalich...*, s. 27-28.

⁷ Nikoliv ovšem ve smyslu římské nauky o transsubstanciaci. K Jakoubkově teologii kalicha podrobněji viz *Tamtéž*, s. 25-37.

⁸ Srv. M. ČEJKA, H. KRMÍČKOVÁ, *Nad dvěma utrakvistickými díly Jakoubka ze Stříbra*, in: *Dvě staročeská utrakvistická díla Jakoubka ze Stříbra*, Brno 2009, s. 7.

sobou, když krev Kristova je obsažena v Jeho těle.⁹ Další, kdo spatřoval problém v požadavku laického kalicha, byl ještě před svým odjezdem do Kostnice bývalý Husův přítel Štěpán Pálec, který tvrdil, že laickým kalichem se zpochybňuje spasitelná role křtu.¹⁰

Zatímco odpůrci kalicha – Štěpán Pálec, Petr z Uničova i Jan z Hradce, odcestovali do Kostnice, ujal se polemiky s Jakoubkem doktor teologie Ondřej z Brodu. V kwestii *Utrum licitum sit*, sepsané někdy na podzim roku 1414, tvrdí, že přijímání podobojí je pro laiky zbytečné, navíc prý apoštolové, účastní poslední Večeře Páně, nebyli laici, ale Kristem ustanovení kněží. Stejně tak zvěst verše Jan 6, 54 Ondřej chápe duchovně, nikoliv svátostně.¹¹ Je ovšem zajímavé sledovat, jak je Ondřej z Brodu možná nechtěným iniciátorem dalšího hlubšího promýšlení utrakvistické teologie u Jakoubka ze Stříbra. Např. v Ondřejově traktátu *De Sumpcione*, který reaguje na Jakoubkův spisek *Pius Jesus*, se objevuje zmínka o přijímání maličkých. Ondřej tím vlastně vyprovokoval Jakoubka, aby k otázce maličkých zaujal stanovisko. Jakoubek tak dostal příležitost formulovat poprvé v utrakvismu to, co v něm ještě nezaznělo a samozřejmě, že v jeho odpovědi zaznívá obrana přijímání maličkých.¹²

Nicméně podle vzpomínek radikálního kněze Jana Želivského byl jedním z prvních odpůrců kalicha Husův advokát Jan z Jesenice, který musel vědět, že Jakoubkova novota Husově při

⁹ To je ovšem římské učení o konkomitanci, které Jakoubek nepřijímá. Místo toho hovoří o tom, že každá ze způsob - chléb a víno, tvoří specifický modus figurandi, navíc svátostná krev působí jinou milost než Kristovo svátostné tělo, jelikož Kristus vydal své tělo in communionem, naopak krev dal in redemptionem. Viz blíže D. COUFAL, *Polemika o kalich...*, s. 27-34.

¹⁰ *Tamtéž*, s. 28.

¹¹ Srv. H. KRMÍČKOVÁ, *Studie s texty...*, s. 91.

¹² Viz blíže H. KRMÍČKOVÁ, *Několik poznámek k přijímání maličkých*, in: Sborník prací filozofické fakulty brněnské univerzity, Brno 1997, s. 61-62.

v Kostnici příliš neprospěje. Stejně tak i Jan Hus, který sice kalich v Kostnici schválil ve své kvestii *De sanguine Christi*, nesdílel necessitas Jakoubkova teologického zdůvodnění, pouze tvrdil, že přijímání pod obojí je dovolené a prospěšné.¹³ Přesto i Hus se pokusil svým listem ze 4. ledna 1415 nabádat své přátele, aby dosáhli papežského svolení laického kalicha.¹⁴ To se nepodařilo, jelikož 15. června roku 1415 kostnický sněm vydal dekret *Cum in non-nulis*, kterým byl vyhlášen zákaz kalicha.¹⁵ Laický kalich v Čechách už však nebylo možné zastavit. Prvním, kdo reagoval na tento zákaz, byl ve svém listě pánům Václavovi z Dubé a Janovi z Chlumu¹⁶ Jan Hus, který si stěžuje na jednání sněmu těmito slovy: „Ó, jak veliké je šílenství za blud odsuzovati evangelium Kristovo, epištolu svatého Pavla, o níž říká, že ji přijal ne od člověka, ale od Krista, a skutek Kristův se skutky apoštolů i jiných svatých – že totiž přijímání svátosti kalicha Páně bylo ustanoveno pro všechny dospělé věrné.“¹⁷ V podobném duchu psal Hus i knězi Havlíkovi, svému nástupci v Betlémě, který se rovněž postavil proti laickému kalichu. Teprve díky tomuto listu z 21. června 1415¹⁸ se Mistr Jan Hus stal i Jakoubkovi skutečnou autoritou pro kalich.¹⁹

Sledovali jsme velmi stručně Jakoubkův zápas o kalich, jeho teologii kalicha a dotkli jsme se letmo i jeho odpůrců. V miniaturním rozsahu této práce není možné už víc učinit. Místo hodnotícího závěru uvedeme slova Vavřince z Březové svědčící o požehnaném vítězství laického kalicha v Čechách: „...podávání těla a krve Páně pod obojí způsobou,..., den ze dne více a více vzrůstalo, rozmno-

¹³ Srv. D. COUFAL, *Polemika o kalich...*, s. 39-40.

¹⁴ D. RYBA, *Sto listů M. Jana Husí*, Praha 1947, s. 165-168, list č. 55.

¹⁵ Srv. M. ČEJKA, H. KRMÍČKOVÁ, *Nad dvěma utrakvistickými díly...*, s. 10-13.

¹⁶ D. RYBA, *Sto listů...*, s. 207-210, list č. 79.

¹⁷ *Tamtéž*, s. 209-210, týž list.

¹⁸ *Tamtéž*, s. 212-213, list č. 81.

¹⁹ Srv. M. ČEJKA, H. KRMÍČKOVÁ, *Nad dvěma utrakvistickými díly...*, s. 16.

žovalo se a mohutnělo, až je jeho protivníci a nepřátelé usilovali rozličnými cestami a způsoby udusiti a zrušiti, ale nebyli sto. Naproti tomu jeho ohrožovatelé postupem doby zřetelně a podivuhodně mocí Boží před tou pravdou padali a jí podléhali a nevýslovné škody na statcích a životech trpěli...“²⁰

archiv Jiří Sladký

²⁰ VAVŘINEC Z BŘEZOVÉ, *Husitská kronika*, Praha 1979, s. 15.

U Kristova stolu...

Malý teologický seriál o večeři Páně

3. Vpřítomnění se ve společenství Kristovo

Tajemství Večeře Páně v nauce Církve československé husitské

Naše církve se od počátku kriticky distancovala od tradičních formulací. To platí také o eucharistii. K. Farský píše: „*nepřijímáme podstatnou přeměnu chleba a vína v tělo a krev Kristovu...*“ To však rozhodně neznamena odmítnutí Kristovy přítomnosti. Proto Farský dál pokračuje: „*Ale společenstvím stolů a těch živin vpřítomňujeme se ve společenství Kristovo*“ (Odlišné názory). Pro výklad eucharistického tajemství používá naše církve od svého počátku klíčový pojem ZPŘÍTOMNĚNÍ. **Ve slavení liturgie se zpřítomňuje Kristus a jeho spásné dílo a věřící se s ním sjednocují přijímáním eucharistických darů. Nejedná se jen o náznak, ale o skutečné osobní zpřítomnění a sjednocení.** Toto přijímání však prospívá jen těm, kdo věří. Toto pojetí vyjadřují i oficiální naukové normy Učení náboženství křesťanského (1931) a Základy víry ČČSH (1971).

Podle Základů víry je ve večeři Páně Kristus ve své církvi přítomen *zvláště významným způsobem* jako hlava ve svém těle. Z. Trtík v této souvislosti zavádí do teologického vyjadřování naší církve výraz „*kvalifikovaná přítomnost*“ (Trtík, Kristova přítomnost v církvi). Myslí se tím **osobní, duchovní** (=zprostředkovaná Duchem svatým), **konkrétní, reálná, událostní přítomnost**. Tělem Kristovým tu je a stává se shromážděná církve (obec) slavící a přijímající večeři Páně. V tomto slavení a přijímání se také nejzřetelněji vyjevuje a současně obnovuje a zpřítomňuje skutečnost církve. Naše církve věří v reálnou přítomnost Krista v jeho těle, jímž je církve. (Trtík, Slovo víry).

V otázce Kristovy přítomnosti v živlech Základy víry obsahují vyjádření, podle něhož „*Ježíš Kristus není přítomen v chlebě a víně, ale přichází do našich srdcí skrze svátostnou zvěst, již chléb a víno slouží.*“ (ZV CČSH, ot. 332). Tato formulace byla v pozdější diskusi doplňována a korigována v tom smyslu, že také eucharistické živly se Kristovou přítomností stávají *svátostnými prostředky jeho obětovaného těla a vylité krve* (Trtík, Uvedení do Základů víry). „*Při večeři Páně je přítomen Oslavený Kristus v Duchu svatém zvláště kvalifikovaným způsobem... Mimořádnost aktu vrhá odlesk i na chléb a kalich s vínem, které nezastupitelně medializují Kristovu reálnou přítomnost*“ (Kučera, Svátosti a dogmatické podněty k jejich vysluhování). „*Kristus je přítomen reálně ve svém těle, konkrétním společenství, a živly chleba a vína jsou toho nutnou pečeti*“ (Kučera, Zásady k předloze VII. c. sněmu **Náhledy víry**).

Současný stav diskuse na eucharistické téma shrnuje sněmovní návrh věroučné sekce naukového výboru takto: „*Církev československá husitská vyznává reálnou přítomnost Krista ve svátosti Večeře Páně. Kristus Ježíš se svým spásným dílem stává na základě svého příslibu mocí Ducha svatého v liturgickém jednání církve osobně a zcela jedinečně přítomným. Dává se Otci i lidem a jedná ke spáse všech. Křesťanské obce i jednotliví křesťané mají skutečnou účast na Kristu a jeho díle spásy. V dějinách křesťanů došlo k jednostrannému důrazu na živly Večeře Páně.*“ Základy víry (ot. 332) kladou důraz na eucharistické společenství. „*Činným a všemi smysly uchopitelným znamením a potvrzením Kristovy svátostné přítomnosti vedle společenství církve a jím konaného liturgického úkonu jsou chléb a kalich s vínem.*“ (Stručný komentář k Základům víry a některým jejich formulacím IV, 9)

Pár myšlenek k hlubšímu prožívání Večeře Páně:

Nikdy na této zemi nebudeme moct říct, že jsme pochopili a vyjádřili eucharistické tajemství. Ale jistě je možné se tomuto tajemství víc otvírat. Na pomoc takovému hlubšímu se otevření se tomuto tajemství láskyplné přítomnosti lze nabídnout pár inspirací.

Večeři Páně lze chápat jako:

- **Pokračování Božího sestupu v Kristu mezi nás do našeho světa** (kenoze). Věčný Bůh ve svém Synu osobně sestoupil do našeho času a prostoru, aby nás přijal a pozvedl do svého láskyplného společenství. Tento Boží sestup se zpřítomňuje a pokračuje v tajemství církve a svátostí.
- **Boží událost mezi námi.** Kristus ve své večeři **vrcholně jedná se svou církví**: vydává se za ni, „*spravuje ji, posvěcuje svým Duchem, sjednocuje svou láskou a připoutává ji k sobě k věčnému obecenství v království Božím*“ (ZV CČSH ot. 322).
- **Dílo Ducha svatého.** Duch svatý zpřítomňuje ve slavení obce Krista a celé dějství spásy od stvoření až po konečné završení. Kristova přítomnost je ve večeři Páně postižitelná pouze v Duchu a ve víře.
- **Oheň Boží lásky.** Kristus se tu v lásce vydává Otci i lidem a nabízí na tomto sebevydání účast. Tak se jeho láska zpřítomňuje na zemi, mezi námi lidmi a v nás.
- **Společenství a vzájemnou účast** (*communio*). Čeština svým překladem „přijímání“ nedokáže plně vyjádřit vzájemnost svátostného obecenství. **Přijímáme Krista a současně** (a především) také **ON přijímá nás**. A toto přijetí Kristem znamená naši spásu.

Přeji nám všem, abychom jako jednotlivci i společenství obcí, diecézí a celé církve objevovali krásu a sílu eucharistického společenství a stále více z něj žili.

Kristova láska, které je zcela konkrétní, ať nás naplňuje, proměňuje a obnovuje!

Petr Šandera
farář v Kuřimi

Zpátky na stromy?!

Tento článek bude pravděpodobně hodně subjektivní. Je pravda, že to je vlastně každý článek, který se napíše zcela původně (tedy jen ho odněkud nepřetiskneme). Rozhodně bude velmi subjektivní alespoň v jednom smyslu. Budu se asi zbytečně moc ptát.

V dnešní době je tak trochu módou a tak trochu povinností vystupovat tak, že je vše jasné. Pokud to není jasné vnitřně, je zapotřebí to alespoň tak prezentovat. Je v tom ale háček. Rozpor mezi prezentovaným a skutečným stavem vyjde dříve nebo později najevo (Mt 10, 26.27; L 12, 2.3) a většinou způsobí velkou paseku.

Dovolte mi tedy se zbytečně moc ptát. Jsem přesvědčen, že všechno zase tak úplně jasné není.

Jsmo si určitě vědomi, alespoň my, rodiče malých dětí, že nám v církvi chybí generační kontinuita. Jako velmi ožehavé téma jsem to zaznamenal ve více sborech při bohoslužbách. Děti přirozeně vydávají hluk, který těžko snášejí soustředění věřící, věkem od nich o tři generace vzdálení. Ano, o tři generace. Pokud já jsem rodič a věřící generace mých rodičů ve sboru zastoupena příliš není, jsou to tři generace. To víme, ale to samotné nestačí k tomu, abychom nebyli v budoucnu překvapeni, jak to bude se společenstvími v našich sborech dál.

Můžeme vůbec nějak takovou ztrátu kontinuity nahradit? Myslím, že předávání tradice z generace na generaci velmi těžko. To není jen teoretická otázka, je to osobní souboj, který bojujeme každým dnem. Totiž otázka – co já osobně předám v tradici své víry svým dětem? Jsem jenom slepý nebo jsem něco nepochopil nebo mi to jen prostě není jasné? Je to zbytečná otázka?

A daleko zbytečnější se možná bude zdát: pokud mám hledat, co chci každým dnem předávat svým dětem, vím, kterým směrem uprostřed mé náboženské obce nebo naší

Smlouva / Jan Skácel

Nechci, aby mne obměšlel kterýkoliv bůh. Mám odedávna svého, pro vlastní potřebu, i k svému narovnání. A pro pokoru, které je mi třeba.

Někdy se přihodí, že lidská duše smrdí jak namoklá psí srst. Za to se nerouhám. Chci jenom, aby bolest opravdu bolela a slza byla slza.

církve vykročit? Pokud je to pořád ještě jasné, zkusme si otázku zopakovat. Je mi skutečně naprosto jasné, jakým způsobem chci základy své víry nebo víru sborů své církve (jak kdo chce) otevřít pro své děti?

Všichni se jistě shodneme na tom, že je třeba „něco“ dělat. Osobně mám velkou radost, že v církvi (alespoň v brněnské diecézi, kde to sám prožívám a mohu o tom soudit) je spousta aktivit, činností a připomínkových akcí. Sám se mnoha účastním, ale je trochu škoda, že uprostřed aktivit se zdá být jen velmi málo času na odpovědi na onu otázku. Přesto cítím, že je to velmi důležité. Nejlépe bych to vyjádřil přece jen převzatými slovy básně z pera Jana Skácela.

Ano, je to trochu provokativní báseň, možná by se na první pohled mohlo zdát – i trochu heretická. Ale (alespoň pro mne) vyjadřuje jednu důležitou věc: každé lidské nitro se potřebuje setkávat s hloubkou. Kde hloubka není, člověk nevydrží, odpadá. Nemusí to být vědomý proces. Může se prostě jen stát, že se u nás přichází necítit natolik dobře, aby přicházel pravidelně(ji).

Sám u sebe poznávám, že nemám tolik času, kolik bych chtěl. Jeden příklad za všechny: přijedeme-li při setkání na faru, která je vybavena knihovnou, nezbyvá mezi aktivním programem čas vytáhnout pár knih, otevřít je a zamyslet se nad pár řádky. Tak to s našimi hektickými životy prostě je.

Posledně jsem přece v trošce času našel úryvek bratra Zdeňka Trtíka, který mne velmi oslovil. A napadlo mne: snažíme se vycházet „ven“ z našich sborů. Co vynášíme ven? Máme s sebou doopravdy to nejkvalitnější?

To mne přivedlo k retrospektivě diecézního hesla uplynulého cyrilometodějského roku „přiblížit se evangeliu a s evangeliem se přiblížit lidem“. Pokoušíme se zastavit, zamyslet, přiblížit se Slovu a s ním pak vyjít ven. Zdá se to jako správné pořadí, ale není. Jedna věc tomu všemu ještě předchází – modlitba.

Modleme se tedy za to, abychom měli dostatek času se zastavit, najít a shodnout se na tom podstatném, než abychom se poztráceli uprostřed moře činností. Dovol nám zrát, Pane. Amen.

Mohli bychom si dokonce položit vážnou otázku, zda v dosavadním životě naší církve se neprojevoval pravý opak toho, co je jejím úkolem, zda totiž nebylo spíše její snažení často naplňováno duchem světa kolem ní.

*Prof. ThDr. Zdeněk Trtík,
Theologické úvahy,
z kapitoly 27*

Michal Hvězda

Pro děti a jejich rodiče

Milé děti,

připravila jsem pro vás obrázky z Ježíšova života s texty. Obrázky i texty jsou zvlášť. Vaším úkolem je ke každému obrázku najít správný text a pod obrázek napsat, co je to za příběh. Nebudete-li si vědět rady, poproste o pomoc rodiče nebo kamaráda. Obrázky si můžeš vybarvit. A nakonec si můžete vyluštit šifru.

Nakresli nám tvůj nejoblíbenější příběh o Ježíši a pošli nám ho. My ti na oplátku pošleme malou odměnu.

Svůj obrázek pošli na adresu: **Brněnská diecéze CČSH, Joštova 7, 602 00 Brno.** Na obálku napiš „**Vinný kmen – děti**“. Nezapomeň uvést svou adresu, ať víme, kam poslat odměnu.

POJĎTE ZA MNOU, UDĚLÁM
Z VÁS RYBÁŘE LIDÍ.

POJĎ DOLŮ, DNES CHCI BÝT
HOSTEM VE TVÉM DOMĚ.

ČTYŘICÁTÝ DEN PO VELIKO-
NOCÍCH ODEŠEL JEŽÍŠ
KE SVÉMU OTCI.

MĚLI JEN PĚT CHLEBŮ A DVĚ RYBY,
ALE JEŽÍŠ JE VZAL, VZDAL DÍKY,
DÁVAL JE UČEDNÍKŮM A ŘEKL,
AŽ JE ROZDĚLÍ.

UKÁZALA SE NA NEBI HOLUBICE
A OZVAL SE HLAS: „TO JE MŮJ
MILOVANÝ SYN!“

JEŽÍŠ SLÍBIL, ŽE S NIMI ZŮSTANE
V PODOBĚ CHLEBA A VÍNA.

BARTIMEUS SLYŠEL, ŽE JEŽÍŠ JE
VE MĚSTĚ A CHTĚL SE S NÍM BEZ-
PODMÍNEČNĚ SETKAT.

JEŽÍŠ SEDĚL U UČITELŮ SVATÝCH
PÍSEM. NASLOUČAL JIM A KLADL
OTÁZKY. VŠICHNI ŽASLI NAD ZPŮSO-
BEM, JAK SE PTAL A ODPOVÍDAL.

SLÁVA NA VÝSOSTECH BOHU
A NA ZEMI POKOJ VŠEM,
KDO BOHA MILUJÍ.

„ANO. CHCI UDĚLAT TO,
CO PO MNĚ BŮH ŽÁDÁ.“

UČEDNÍCI SE TRÁSLI STRACHY
A MYSLELI SI, ŽE SE UTOPI.

OTČE, ZHŘEŠIL JSEM PROTI BOHU
I PROTI TOBĚ. UŽ SI NEZASLOUŽÍM,
ABYCH SE NAZÝVAL TVÝM SYNEM.

Rozhovor s Mgr. Pavlem Kolářem, ThD., M.T.S.

Přednášíte na katedře praktické teologie HTF UK, zároveň jste i zůstal ve službě duchovního CČSH. Můžete říci, jak se tato dvě povolání navzájem ovlivňují, jak se vaše aktivní služba promítá do vědecké a učitelské praxe a naopak?

Řekl bych, že v současné době mi odpovědnost za sbor či faru velmi znesnadňuje plnění akademických povinností. Odborné články nebo nové přednášky připravuji vlastně jen v noci. V obou povoláních se však snažím naplnit jediné povolání, které jsem přijal již téměř před deseti lety v nuselském Husově sboru. Služba faráře mne drží při zemi, vede mne v akademické praxi ke stálému zřeteli na duchovní život bratří a sester i jejich každodenní praktická rozhodování. Akademický život mi pomáhá v tom, abych nepřestal myslet teologicky a ekumenicky. Když myslím na to, co obě povolání spojuje, vidím to poměrně jasně – ani jedno z nich není možné bez skutečného rozhovoru s lidmi a Bohem.

Máte nějaký zásadní poznatek, který byste na základě svých zkušeností mohl doporučit vzdělávacím aktivitám v církvi?

Nemám žádný poznatek, který by byl zásadní. Domnívám se však, že nám schází pravidelné neformální rozhovory zaměřené na rozvíjení pouta jednoty, teologického myšlení a pastorační prozíravosti. Nazval bych to třeba „komunitním teologickým vzděláváním“. Lokální společenství duchovních i laiků, kteří se pravidelně (čtvrtletně?) schází, aby spolu slavili liturgii, vzájemně se teologicky vzdělávali, rozvíjeli své pastorační zkušenosti a v rozhovoru je promýšleli, hledali společné formy misijního díla apod. Každé společenství je tak bohaté, jak dobře umí hospodařit s „jednou hřivnou“. Je pro nás téměř životně potřebné, abychom každý našli

či objevili to, čím můžeme trvale přispívat společnému životu církve, a rozvíjeli to v rozhovoru s bratřími a sestrami. (Pán nás ujistil, že každému se dostává obdarování pro osobní i společný život v církvi – přinejmenším v hodnotě oné „jedné hřivny“). Takové pojetí by mohlo i změnit v některých ohledech vztah mezi fakultou a církví. Fakulta by pak byla spíše v roli určité „supervizorky“ či „facilizátorky“ takového komunitního teologického vzdělávání. Bez něj nás dle mého soudu mohou naše sbory od sebe oddělit a pohltnout.

V letošním roce si připomínáme 600. výročí přijímání pod obojí. I tohle může být v rámci křesťanských církví vnímáno jako jistý „antagonismus“. Jak se vám jeví současná situace mezicírkevního dialogu v tomto problému? Domníváte se, že se můžeme někdy na tomto poli vzájemně setkat? A dále: je to problém pouze dogmatický, anebo se týká také oboru praktické teologie?

Myslím, že je dobré se více zamyslet nad tím, výročí jaké události si vlastně v letošním roce připomínáme. V podzimních měsících roku 1414 obnovil Jakoubek ze Stříbra se svými spolupracovníky pravidelné přijímání pod obojí způsobou laiky bez ohledu na jejich společenské postavení. Soudobá praxe totiž zejména v případě členů královských rodin umožňovala výjimku z obecného zákazu podávat laikům i kalich. Neboť důvody pro přerušení dosavadní tradice a odejmutí laického kalicha byly rázu praktického a pastorálního, nikoli dogmatického. Jakoubek se při obnově podávání kalicha laikům dovolával velmi starobylé a obecně rozšířené praxe laického kalicha, proti které se postavily soudobé autority církve. V jeho pojetí však byl kalich pro všechny pokřtěné především mandatum Dei, nikoli jedním ze způsobů vysluhování Večeře Páně, o kterých mohou legitimně rozhodovat autority církve (koncil nebo papež). Na základě své autority a pravomoci II. vatikánský koncil opět pozval v římskokatolické církvi i laiky k přijí-

mání z kalicha, zejména o významných svátcích liturgického roku. V důsledku toho se laické přijímání pod obojí způsobou stalo velmi obecnou ekumenickou praxí, patrnou právě při slavení základních křesťanských svátků. Nicméně stále platí, že v římskokatolické církvi jsou vzhledem ke svým „účinkům“ přijímání pod jednou i pod obojí způsobou pokládány za dvě zcela rovnocenné formy laického přijímání eucharistie. V naší tradici je přijímání pod jednou způsobou myslitelné pouze v takové situaci, kdy je přijetí druhého z eucharistických darů vyloučeno nezměnitelnou okolností (např. nebylo počítáno s tím, že k přijímání přistupuje člověk, který se léčí ze závislosti na alkoholu).

Jakoubek ze Stříbra však usiloval o důsledné obnovení laického kalicha. Proto zastával a v praxi prosazoval přijímání Večeře Páně pod obojí způsobou dítkami i nemluvňaty po jejich křtu. To je dle mého soudu trvalou teologickou výzvou pro většinu církví západní liturgické tradice, které se k této praxi staví odmítavě. K nim patří i církev naše. Myslím, že bychom si obnovení této praxe v utrakvistické církvi měli v „Lutherově roce“ 1417 připomenout, a to ne pouze jako historickou událost, ale zejména jako platnou teologickou výzvu pro naše bohosloví i naši bohoslužebnou praxi.

Děkuji za rozhovor

Miroslav Kubíček

Slavnost 60. výročí sboru Cyrila a Metoděje v Pěččíně

„A tak...poslední věta z dopisu pamětního“. Tak zněla poslední věta pamětního listu, který je uložen – zazděn – pod kalichem na věži kostela v Pěččíně a jehož kopii jsme našli v kronice Náboženské obce CČSH. „Neuvěřitelných 60 let“, řekl ve svém projevu i pan starosta. „A přeji Církvi československé husitské, ať vydržíte a překlenete toto období“. Jak výstižné. Až mně z toho zamrazilo. Lidé v pěččické, jak se tady říká, od začátku založení církve s něčím bojovali. A bojují dodnes. Nyní zase s lhostejností a netečností k hlásání evangelia. Ale co, v sobotu 12. července 2014 jsme se do kostelíka skoro nevešli. Téměř 90 účastníků slavnostních bohoslužeb, při kterých sloužil bratr biskup Juraj Jordán Dovala. Dvořákovy Biblické písně zpívala Petra Savaskanová, za doprovodu varhanice Vandy Jandové.

Slova bratra biskupa padala všem do srdcí: „Proč nevěří lidé této země české, bohaté na dějiny křesťanství, žáci slavných věrozvěstů Cyrila a Metoděje? Kde zůstala vaše víra? Posílám vás! Vy za mne mluvte a zvěstujte mé Slovo! Vy, kteří jste přišli vzpomenout všech předků, kteří zbudovali tento chrám ke chvále našeho Boha.“ A lidé pozorně poslouchali a děti vedle mě šeptaly: „Teto, ty svíčky tady na stolečku, ty jsou svaté? A kdo bude dneska držet talířek?“

„Jaký talířek?“ „No s těma kolečkama, přece!“ Nic si nezapamatovaly, ach jo. „Dnes nikdo, ale Milan půjde vybírat, má krásnou bílou košili.“ „Já mám ale nové boty, teto!“ „To je pravda, Maruško, ovšem necháme dnes Milana, ano?“ Boty byly skutečně nové, v tygřím vzoru, podpatky asi 15 cm. Při představě, že se v nich natáhne cestou k oltáři...

Všechno dobře dopadlo. Výstava fotografií z té doby, pohoštění i divadlo pro děti o bobrech, které zahrálo Divadlo Plyšového medvídka z Prostějova.

A tak nás s panem farářem, po skončení slavnosti napadlo, jaký vzkaz bychom chtěli zanechat my příštím generacím?

Zatím usilovně přemýšlíme. Ať nevzkážeme nějakou blbost.

Ivana Krejčí

Z oslavy 60-tého výročí sboru Cyrila a Metoděje v Pěňčíně.

(Ako) zmrzlinou v Afrike...

Február 2014, Pietermaritzburg, Juhoafrická republika

Každý slušne v gurmánstve vzdelaný Stredoeurópan vie, akú osviežujúcu lahôdku v letnej kuchyni zastupuje **zmrzlina**. A že pre tú „NAJ“ musíme za bratmi zmrzlinármi do Talianska, ktorí uchovávajú tajomstvo pravého receptu. (Teda, s výnimkou nášho kamaráta Miloša, ktorý odhalil kľúč k namiešaniu skutočne prvej lahodnej moravskej, dovoľm si tvrdiť Československej zmrzliny, a niet divu, že ich rodinná cukráreň sa stala najdôležitejšou zastávkou pre znalcov dobrôt na diaľnici z Prahy do Brna a z Brna do Prahy.)

Taký poklad, to chce skutočné umenie!

Zmrzlina je totiž pôžitok krehký. Vyžaduje mnoho trpezlivosti a úsilia, než nadobudne správnu konzistenciu, než sa skľudní, schladne, usadí a zosladne k nalíznutiu. Ale potom! Zmizne než vyslovíš „Z-M-R-Z-L-I-N-A“. A preto sme voči nej veľmi opatrní! Aby sme neprepásli onen slastný prelom jej bytia, ktorého bitka sa odohráva na našom nenásytnom jazýčku. Vymysleli sme kvôli nej mrazničky, navrhli termosky, termotašky, termoboxy i termodo-dávky, akreditovali obor cukrárstva, zamestnali na rohoch namiesto zmrzlinárov, pasovali ju za bodku slávnostného letného obeda...

Avšak, čo taká zmrzlina?

Zamýšľal sa niekto niekedy, aké to je byť v jej smotanovej koži? Ako sa to prežíva, čakať v odmeraných mrazivých vaničkách, kým vás niekto uchmatne, s pôžitkom v tichosti vychutná a vy sa roztopíte navždy z povrchu zemského?

Poviete si, tá Silvia sa v tej Afrike načisto pomiatla. Alebo zmenila obor a projekt svojej dizertačnej práce.

Ani jedno, ani druhé a ani to tretie. Prišlo to prirodzene. Solidaritu so všetkými zmrzlinami sveta prežívam, odkedy na mňa začalo páliť pravé LETNÉ slnko Afriky. Zatiaľ, čo by som sa mala regulárne meniť na nanuk v zimnom strede Európy, nedobrovoľne sa roztápam – ako tá zmrzlina – na juhu Afriky.

Skáče to tu od 30-ky k 40-ke. Pomyslíte si, to tam predsa nie je tak strašné! Ono ale, milí čitatelia, nejde len o tie hodnoty na teplomeri. Ono totiž ten teplomer a s ním i všetky cestovné kancelárie, nevynímajúc univerzitné informačné centrum pre medzinárodných študentov, mlčia o jednom drobnom detaile v juhoafrickej provincii KwaZulu – Natal. Nazvala som tento jav ako „saunový bonus“. V stručnosti to znamená toľko: keď teplomer ukazuje 28 stupňov Celzia, vy k nim pripočítate bonus 10 čísel navyše za vlhkosť. Jednoducho, 24 hodín sauny zdarma! Celé dva, toto leto výnimočne tri mesiace v roku!

Nemám veľmi na výber. A tak moja stredoeurópska telesná stavba statočne znáša „saunový bonus“ juhoafrického leta čoby „dobrú africkú skúsenosť“ do života. Som však úprimného razeňa a na dotaz „Ako sa mám?“, lakonicky odpovedám: „Dobre. Na roztopenie.“ Miestni so mnou sympatizujú, ale odmietajú schovať do mrazničky, či aspoň poskladať do termotašky. Vraj, ona zas príde zima a v taške by bola nuda.

A preto sa snažím zachovať chladnú hlavu.

Ak je človek trochu vnímavý, intuitívne sa začne správať ako okolie. Moje okolie (s výnimkou ponocujúceho študentstva) zahajuje ranné rituály medzi piatou až šiestou hodinou. Neskôr to nemá cenu. Ak chcete na vychádzku so psami, učinite tak

do siedmej hodiny rannej. Na nákup do supermarketu sa chodí zásadne pred hodinou deviatou. Neskoršie počítajte s tým, že všetky mliečne výrobky vám v taške skysnú medzi zaplatením za nákup a odomknutím dverí od bytu. Behajúci nadšenci krížia davovo ulice medzi piatou až siedmou hodinou, po siedmej nastupujú podľa miestnych ospalci a samovrahovia. V záhrade sa realizujete ráno medzi piatou až desiatou hodinou, potom už len z bezpečného tieňa a za vrčania klimatizácie pozorujete svoje záhradkárske umenie. Na nedeľnú bohoslužbu zásadne o ôsmej ráno.

Chlad hlavy však ohrozujú mnohé povinnosti, ktoré nemajú pochopenie pre žiadne teplotné rozmery leta. Medzi ne patrí napríklad dochádzka do zamestnania a v mojom prípade, štúdium. Všetko to začína presunom z bytu na univerzitu, meniaceho sa na 12 minútový odvážny pochod pekárnou. Pripúšťam, že je to prechod horúci, ale i humorne – farebný. Chodníky totiž lemujú húfy študentov, ktorí vztyčujú svoje veľké dáždníky ako mobilné tieň. Čím farebnejší a rozmernejší máš, tým väčší rešpekt na chodníku získavaš.

Pod univerzitnou strechou naberám nový dych a pokúšam sa udržať tok myšlienok a informácií na jednej kope. My všetci, študenti i profesori, sa snažíme vysokoškolsky myslieť, ale čím viac uvažujeme, tým viac sa potíme a niektorí upadáme do hlbokého spánku. Pravidelná pauza všetkých preberie. Profesor odbeháva za ventilátorom do kabinetu, my sa dychtivo tlačíme v rade k umývadlám na záchode. Po prednáške cynicky vystrelím a priamou čiarou prchám zachrániť už-už roztopené „JA“ do univerzitného bazénu. Skáčem tam takmer s knihami v ruke a vynáram sa pre ďalší hlt vzduchu len nedobrovoľne. Už chápem, že najlepšou osviežujúcou lahôdkou v Afrike je studená sprcha a pád do bazénu. A uvedomujem si to šťastie, že sa práve nachádzam v tej malej časti veľkého kontinentu, kde je voda bežne dostupná a že práve mám na to za-

platiť si bazén a sprchu. O štyri kilometre ďalej by som pod rozpálenou plechovou strechou jednej zo stoviek na seba natlačených chatrčí mohla iba čakať na krátku časť noci, keď teplota vzduchu na pár hodín klesne a ja budem môcť zaspáť.

Navečer sa do bytu, a lá pripravenej sálajúcej sauny, vraciam len zdráhavo. Z jedinej klimatizovanej knižnice methodistického seminára ma vyháňa zdvorilý úsmev, zamykajúci kľúč a za obzor miznúce slnko, bez ktorého svitu sa tu z bezpečnostných dôvodov na ulicu nevychádza.

Prudká studená sprcha. Ventilátor na plné obrátky. Vychladený sladký mangový džús. A povzbudivá správa z rádia: „*Predpoveď počasia na zajtra: cez deň 7 až 10 stupňov nad nulou, na horách okolo nuly, na Šumave ojedinele...*“

Aha, počkajte, to bude asi nejaké nedorozumenie! Informácia správna, poslucháč nesprávny. Overím na internete predpoveď na zajtrajší pokračujúci boj o neroztopenie sa. Skľudním sa, keď zistím, že je to v normále: 32 cez deň, 22 v noci. „Plus ten bonus desať „saunových“, dodávam pre seba.

Hlavne si zachovať chladnú hlavu.

Už sa teším na zimu. Na rozumných 25 stupňov. Na dážď. Na modrastú rannú oblohu. Na ticho, ktoré nám teraz ukradli všetky vystresované ventilátory a chladiace boxy. A keď tu – na juhu, nastane zima, bude tam u vás – na ďalekom severe, leto. Teším sa na Vás i na neho. Na nové teplotné rekordy bez „saunových bonusov“.

Silvia Kamanová

Proběhlé akce

O jarním kuropění

V pátek a v sobotu 9. a 10. května 2014 se v Prostějově uskutečnilo tradiční diecézní setkání malých zpěváčků pod názvem „*Jarní kuropění*“.

„A co tam budeme dělat?“, ptala se mě malá vnučka. „Já neumím to kuropění.“ „Nic se neboj,“ řekla jsem, „všechno se naučíme.“ A tak jsme se do toho „kuropění“ pustili.

Přijely děti z Lysic, z Krumsína a Vřesovic. Hráli jsme hry pohybové, ale hlavně rytmické a „srandovní“, jak řekla Verunka. Při těch jsme vypadali obzvlášť legračně, takže jsme se museli všichni chvíli vysmát, abychom mohli pokračovat. Naučili jsme se spoustu nových písní i říkadel. O bouři, o Noemovi, o barevném světě, na kterém je krásné bydlet a chválit Hospodina. A také o tom, že je dobré poslouchat a odpouštět si.

Děti byly úžasné. Vlastně to byl „babinec“, protože tentokrát byl jediný muž pouze pan farář Miloš a ten loupal brambory a smažil řízky. Jen jsme se olizovali. Večer nechybělo „domácí kino“. Magdalénka vybrala pohádku o Aladinovi. Ta byla před usnutím akorát. A druhý den znovu rychle hrát a zpívat. Johanka se Štěpánkou doprovázely některé písně na housle, v jiných písních děti tančily, „hrkaly a ťukaly, cinkaly a chřestily“. To bylo kuropění!

Počasí nám také přálo, takže jsme všichni mohli jít po obědě na výbornou zmrzlinu do cukrárny a zahrát si několik her venku v krásném lesoparku. Odpoledne nás čekalo vystoupení před rodiči. Myslíte, že jsme neměli trému? Měli, jako bychom vystupovali v divadle před plným sálem.

Nakonec se všechno povedlo. Dospělí tleskali a usmívali se a děti se klaněly a byly šťastné. A my s Máňou Spurnou, která celé setkání vedla, také. A moje vnučka? Ta při loučení vesele volala: „Babi, tak já už vím, jak se kuropí! Já už to kuropění umím!“

Takže, bratři a sestry, milé děti, jestli se chcete naučit kuropět, zvu vás napřesrok k nám do Brněnské diecéze.

Krásné a požehnané dny.

Ivana Krejčí

fotografie: archiv NO Prostějov

Doporučujeme ...

Martin Chadima – Fenomén eucharistie

Letošní církevní rok jsme zaměřili k šestistému výročí přijímání pod obojí způsobou. Vhodným příspěvkem k tomuto tématu je kniha našeho faráře Martina Chadimy Fenomén eucharistie. Autor sleduje vývoj a historické souvislosti tohoto fenoménu počínaje starověkem, přes středověké výklady, až po současnost, věnuje se samozřejmě i tomu, jak tento problém vnímal katolický reformismus a následně Církev československá.

Vydal Ritas, s.r.o., Praha, 2013

Jana Tóthová – Úvod do transgenerační psychologie rodiny

Jedná se o odbornou psychologickou studii, autorka pro knižní vydání upravila svoji disertační práci. Zabývá se různorodými vzorci rodinného traumatu a následného přenosu na další generace, hledá zdroje a možnosti uzdravení. Kniha může být významným přínosem pro všechny druhy tzv. pomáhajících profesí, mezi které patří i profese křesťanských duchovních. Do autorčina pojetí sledovaných problémů se bezesporu promítlo i to, že kromě psychologie vystudovala také religionistiku, zdaleka se tedy nejedná o strohý racionální přístup.

Vydalo nakladatelství Portál, Praha, 2011

Martin Hanzlík: Hidögar zvaný Strašný

dělené 3. místo v I. kategorii literární soutěže

Hidögar s uspokojením pohlédl na mořskou hladinu, která se mu nabízela jako žena vyhraná v čestném či nečestném souboji. Jeho dřevěná tvrz sice stála na souši a obydlí jeho poddaných taktéž, přesto však někde v hloubi tušil, že jeho skutečným královstvím je moře. Kochal se pohledem na své panství, dmul se pýchou při pomýšlení, že sahá až za obzor, kam dohlédne jen oko bohů. Hidögar vládl všude tam, kam dopluly jeho lodě. Skotský panovník trpěl třesavkou pokaždé, když jeho vojsko dorazilo k břehům Británie, francký král se prý jednou rozplakal, když se mu doneslo, že Hidögar drancuje vesnice na severu. Deset anglosaských knížat zakázalo nahlas vyslovovat jeho jméno, a všichni do posledního svůj vlastní zákaz porušovali, když je křičivali ze spánku. Hidögar byl nejstrašlivějším ze všech Vikingů. Za svůj krátký život stihl vlastníma rukama usmrtit sto dvanáct mužů. Ženy, které nedobrovolně padly za obět jeho chtíči, přestal počítat od svých patnácti let. Na všechna provinění, byť byla sebemenší, znal jediný trest, jímž byla bezodkladná smrt. Říkalo se, že jednomu ze svých méně poslušných rádců kdysi vytrhl holou rukou srdce z těla a ještě tlukoucí je pozřel.

Pohled na moře mírně utišoval jeho vznětlivou náturu. Lehký vánek mu vískal vous, který byl rudý, a jarní slunce vyhřívalo medvědí kožich, visící na jeho ramenou. Vzduchem se linula vůně masa, které opodál opékaly ženy na ohni. Hidögar by málem by zapomněl na noční můru, která toho rána předčasně utála jeho už tak dost neklidný spánek. Zdálo se mu o bratrovi, jemuž nedávno rozsekl hlavu vejpůl, aby se sám ujal panování po otcově smrti. Duch zavržděného stál nehybně u nohou jeho postele. Vypadal docela jako živý, nezměněn snem ani smrtí, a hleděl mu dlouze a zpřímá do očí. Nemračil se, jako se obvykle mračívají duchové zavražděných. Dokonce se tvářil o něco vlídněji, než mívával ve zvyku zaživa. Když se nakonec usmál, vylekal se Hidögar tak strašlivě, že i ve spánku cítil studený pot, který mu vytryskl na čele.

„Co po mně chceš?“ vykřikl.

„Přišel jsem ti říct, že tvá krutovláda se blíží ke svému konci, bratře. Už brzy se najde muž silnější, než jsi ty,“ odpověděl mu přelud. Nato se Hidögar vzbudil.

Ta strašlivá věta se Hidögarovi pevně uhnízдила v hlavě. Pronásledovala ho až sem na mořský břeh. Nikdy předtím se Hidögar nezabýval budoucností. Tak jako většina lidí té doby tušil, že každá minuta může být jeho poslední a že život válečníka bývá krátký, rychlý a vzrušující jako pád do hluboké rokle. Avšak to strašlivé proroctví, které na něj té noci uvalil jeho vlastní bratr, ho nyní děsilo.

Když se navracel zpátky ke své tvrzi, zaslechl, jak na něj zdálky někdo volá. Byl to Hord, jeho pravá ruka a nejvyšší zástupce na souši. Hord byl malý, příkrčený mužík s hlasem připomínajícím žabí skřehot. Byl to on, kdo určoval výši daní, kdo dohlížel nad spravedlivým nebo nespravedlivým dělením kořisti, již přivázeli muži z válečných výprav, kdo dbal, aby bylo postaráno o nemocné, starce, o ženy a děti, kdo rozhodoval, kdy se má zasít a kdy sklídit. Pocházel z Faerských ostrovů a na kontinent se přistěhoval, když byl samotným vládcem požádán, aby se ujal správy země. Ostatní rádcové Horda neměli příliš v lásce pro jeho nepěkný vzhled a údajnou podlézavost. Hidögar mu však plně důvěřoval a ponechával mu značnou část svých pravomocí. Ač tomu tak nebylo, mohlo se chvílemi zdát, že jsou si oba muži rovni. Tak jako Hidögar vládl na vodě, Hordovým panstvím byla pevnina. Jen v nejnutnějších případech se Hord obracel na svého pána s prosbou o radu nebo podporu, a i tak se mu obvykle nedostalo žádné odpovědi, neboť Hidögar se nehodlal zabývat podružnostmi, mezi něž patřila správa země. Toho dne jej Hord už od rána hledal, neboť s ním chtěl hovořit v jakési neodkladné záležitosti. Hidögar se mu až dosud se s úspěchem vyhýbal. Nyní však neměl na vybranou. Hord byl už docela blízko, a nešlo proto předstírat, že ho nevidí.

„Už od rána tě hledáme, Hidögare,“ spustil Hord, „třikrát prohledaly stráže celý hrad, dvakrát pročesali les, čtyři okolní vesnice obrátily vzhůru nohama, ale všechno marně. Kdes byl?“

„Do toho ti nic není,“ odsekl Hidögar.

„Dnes ráno k nám přijel posel,“ pokračoval Hord, „a přeje si s tebou mluvit. Obvykle bych tě kvůli takové maličkosti neobtěžoval,

ale tenhle posel je jiný než ti, na něž jsi zvyklý. Jeho způsoby a řeč prozrazují dálku, jeho šaty se hemží barvami a jeho plet' je snědá – taková jakou mívají bohatí lidé z jižních krajů.“

„A co mi ten cizinec chce?“

„To mi nechtěl sdělit. Trval na tom, že musí mluvit s tebou. Čeká na tebe ve tvrzi, obklopen tvými manželkami.“

„Co dělá s mými ženami?“ otázal se podezíravě Hidögar.

„Když se doslechly o cizincových neobvyklých šatech, nakupily se kolem něj jako mouchy a nikdo je od něj nedokázal odehnat. Nepomohlo, ani když jsem jim pohrozil, že je ztrestáš bičem. Stojí kolem něj, občas si mezi sebou něco špitnou, občas se některá z nich dotkne rukávu jeho roucha. V jejich očích se zrcadlí chtivost tak veliká, že kdybych jim v tom nezabránil, nejspíš by se na něj vrhly a svlékly ho do naha.“

„Mé ženy jsou slepice,“ zabručel Hidögar. „Vzkaž tomu cizinci, že mne jeho návštěva netěší, ale že ho přesto vyslechnu.“

V přijímacím sále se Hidögar usadil na svůj nepohodlný trůn. Dřevěné opěradlo ho tlačilo do zad, a protože jeho tělo bylo přibližně dvakrát objemnější než tělo jeho otce, který na trůně sedával před ním, sotva se vešel mezi opěradla. Hidögar by nejraději vládl svému panství z lodní přídě a ve stoje – tak, jak se sluší na opravdového muže. Ani sekyra, ležící po jeho pravé ruce, ani lidská lebka, z níž upíjel vodu po malých doušcích, z něj nedělali skutečného vladaře. Jen moře dělalo z hochů muže a z mužů vládce.

Šest nejvýznamnějších pánů země i oceánu stálo u Hidögarova trůnu, tři po levé, tři po pravé ruce. Nejbližší vladaři byl Hord. V sále se tísnilo několik desítek zvědavců, povětšinou lodních kapitánů. Zraky všech se upírali na cizince, který doprovázen strážemi kráčel k jejich pánovi. Jeho tmavá, hladká tvář připomínala blahobyt zemí, kde obilí roste jako polní tráva a střechy domů sahají až k nebi, a v jeho hnědých očích se třpytil paprsek jižního slunce. Jen pestrobarevný šat, o němž Hord vyprávěl, mu scházel. Byl oblečen jako prostý venkovan. Košile mu nadto byla příliš velká, a kalhoty měl dole srolovány, takže vypadal jako dítě, které zdědilo oděv po starším sourozenci. Hidögar tázavě pohlédl na Horda.

„Stráže nedokázaly ochránit cizince před chamtivostí tvých žen. V nestřežený okamžik ho povalily na zem a roztrhaly mu vzácný oděv na cáry. Každá si chtěla pro sebe urvat aspoň kousek vzácné látky, z níž byly ušity. Cizinec bojoval statečně, přesto mu nakonec z celého oděvu zbylo jen pár hadříků. Dali jsme mu proto nové šaty.“

„Jen bohové, kteří stvořili ženu, vědí proč tak učinily,“ zamručel nespokojeně Hidögar, ale nehodlal se případem déle zabývat, neboť věděl, že proti svým manželkám toho obvykle příliš nesvede.

Stráže přivedly cizince až před trůn. Tan se zdvořile uklonil, a aniž by čekal na vyzvání, sám se ujal slova:

„Zdravím tě, králi!“

„Král?“ uškádl se Hidögar. „Já nejsem žádný král. Králů jsou desítky, možná stovky po celém světě. Hidögar je jen jeden. Nebo se snad snažíš naznačit, cizinče, že nejsem o nic lepší než ti zbabělci, které větším na větve stromů?“

„Odpusť mi, Hidögare,“ odvětil nepohnutým hlasem cizinec, „nechtěl jsem se tě dotknout. Skláním se před tvou vznešeností, odvahou a silou. Ostatně kdybych nebyl přesvědčen o tvé velikosti, nestál bych tu dnes před tebou.“

„To si myslím,“ zasmál se Hidögar. „Kdybys pochyboval o mé velikosti, nestál bys tu přede mnou – ležel bys v kaluži krve. Ale dost vtipkování. Řekni mi raději, co tě sem přivádí. A buď stručný, neplýtvěj mým vzácným časem.“

Cizinec se zadíval Hidögarovi zpřímá do očí a prohlásil:

„Posílá mne za tebou můj pán. Žádá tě, abys poklekl před jeho obrazem a stal se jeho služebníkem.“

Jakmile to Hidögar uslyšel, vztyčil se, uchopil sekeru, která ležela po jeho boku, a naplocho udeřil do žulového kamene zasazeného v podlaze. Sálem se rozlehla strašlivá rána, jako by do tvrze udeřil blesk, a kámen, na nějž sekera dopadla, praskl jako nádoba z pálené hlíny, kterou někdo upustil na zem.

„Vzkaž svému pánovi,“ řekl Hidögar, když se znovu posadil, „že chce-li ze mne učinit svého služebníka, bude mu zapotřebí víc než jen slov. Ať vyzbrojí svá vojska a vyšle své lodě, abychom spolu poměřili

síly. Milerád před ním pokleknu. Nejdříve mne však bude muset přesvědčit, že je silnější než já. Jediného bojovníka, kterého mi zatím ukázal, by přepralo i dítě,“ uchechtl se Hidögar ukazují prstem na cizince.

Všichni pohlédli směrem, jímž ukazoval vladařův prst. Spatřili cizincovy zženštilé rysy ve tváři, postavu třesoucí se chladem nebo strachem, uzoučká ramínka a paže jako proutky. Sálem zaduněl hlasitý a mužný smích.

Cizinec je nechal, aby se dostatečně vynasmáli, načež se ujal slova:

„Mého pána není radno podceňovat. Je mnohem silnější než všichni bojovníci, které jsi dosud poznal. Jedinou ránou mečem dokáže setnout osm hlav. Jediným fouknutím potopí loď. Jediným pohledem dokáže spálit nepřátelskou tvrz na uhel. Je-li některý z jeho vojáků raněn v boji, jediným dotekem ruky ho dokáže uzdravit. Suchou nohou přejde mořskou hladinu. Nepotřebuje mostů ani plavidel.“

„To je lež!“ vykřikl Hidögar. „Nikdo nedokáže kráčet po vodě.“

„Můj pán to dokáže.“

Dav Hidögarových válečníků nespokojeně zamručel.

„Dej mi znamení,“ zašeptal svému vladaři do ucha rádce Hord, „a já dám tomu lháři setnout hlavu.“

Hidögar si však nevšímal velkorysé nabídky, kterou mu učinil jeho nejmoudřejší rádce, a pokračoval v rozhovoru s cizincem:

„Ty si myslíš, že ti to věřím? Máš mne snad za blázna?“

„Nemám tě za blázna. Přesto myslím, že mi věříš. Něco v tobě, něco malého, ukrytého pod nánosem pýchy, mi chce věřit. Cítím to.“

„Pokud je pravda, co říkáš,“ opáčil Hidögar, „proč tvůj pán už dávno nepřišel sám? Proč nepřešel suchou nohou moře, aby si vzal, co mu právem náleží? Proč nepotopil moje lodě, nepobil mé válečníky, neodvlekl mé ženy do otroctví?“

„Můj pán je tak mocný, že dokáže vzbudit úctu pouhým slovem. Pohlíží ze svého modrého trůnu dolů na nás, na obyčejný lid, jako otec s láskou a pochopením pohlíží na své děti, které by mohl kdykoli ztrestat, kdyby se mu zachtělo, ale pro svou velkorysost tak nečiní. Cožpak by tvůj lovecký pes zakousl štěně, které tropí hlouposti? Jistě ne. Tvůj pes si

je dobře vědom své síly, a neubližuje proto štěňatům – tak jako můj pán nechce ublížit tobě. Do nepřátelských srdcí můj pán neboří kopí, proniká do nich svým tělem, svou krví. Mění nenávist na lásku, pýchu na pokoru, bezútešné hledání na věčný klid. Můj pán by tě mohl zničit, kdykoli by se mu zachtělo, avšak věří, že tomu nebude třeba. Věří, že ty sám pochopíš, že jeho přízeň ti přinese většího užitku než jeho zášť.“

„Jak se jmenuje tvůj pán?“

„V mé zemi mu říkáme Kristus. Jeho jméno však není důležité. Přišel na zem z neposkvrněného početí, aby nás všechny spasil.“

„Z neposkvrněného početí?“ rozesmál se Hidögar. „Žádné početí přeci není neposkvrněné.“

„V mé zemi věříme, že zrození našeho pána nepředcházely hříchy,“ opáčil cizinec. „Dokonce i otec našeho pána uvěřil, že jeho syna zplodil sám bůh.“

Sálem znovu zaburácel sálem hlasitý smích.

„Otec tvého pána nejspíš nepatřil k těm nejchytřejším otcům, které bohové stvořili,“ smál se Hidögar vesele s ostatními.

Nemohl se ubránit sympatiím k tomuto podivnému poslovi. Jeho prostá a upřímná tvář vylučovala veškerou úskočnost. Jeho slova prozrazovala mírné zatemnění mysli, přesto však působil vyrovnaným a duchaplným dojmem. Stál zpříma, usmíval se, nezasažen šípem ironie ani smíchem Hidögarových mužů. Severština nebyla jeho rodným jazykem, mluvil však plynule a téměř bezchybně. Bylo to vůbec poprvé, co Hidögar slyšel cizí přízvuk, neboť kromě jeho národa nikdo jiný severčtinu neovládal. Lichotilo mu, že si někdo dal tu práci, aby s ním mohl promluvit v jeho řeči.

„Bůh vám jistě odpustí váš smích,“ řekl vlídně cizinec. „Odpustí každému, kdo lituje svých pošetilých činů. I tobě Hidögare – který jsi způsobil ve svém životě víc bolesti, než je myslitelné – i tobě snad odpustí.“

„Žádný bůh není milosrdný,“ zvažněl náhle Hidögar. „Cožpak se mezi vašimi bohy nejde takový, který odpouští?“

„Bůh je jen jeden,“ poopravil ho cizinec. „Je jediný ve své trojedinosti. Zahrnuje v sobě Odina, Thora i ducha tvého zesnulého bratra.“

V sále se ozvalo několik výkřiků zděšení. Muži v prvních řadách ustoupili o krok nazpět, očekávaje smrtící vlnu Hidögarova vzteku. Nikdo v zemi nesměl ani slůvkem zmínit pánova bratra. Všichni si dobře vzpomínali, co se stalo, když jeden z Hidögarových rádců navrhl, aby se jeho bratrovi vytesal maličký pomníček na břehu moře. Hidögar opovázlivci vrazil dva prsty hluboko do očních důlků a před zraky všech jimi kroutil, dokud nebožák nepadl k zemi. Muž se potom ještě drahnou chvílí svíjel v křečích na podlaze, dokud nevydechl naposled. Nikdo proto nyní nepochyboval, že cizinec zemře strašlivou smrtí. Svým způsobem už ani nežil. Všichni byli zvědaví, jakou konkrétní podobu nabude vladařův hněv.

„Dej mi pokyn, pane,“ znovu promluvil Hordův skřehotavý hlas, „a já vysvětlím cizinci, jak se mluví s mým pánem. Stačí kývnout a já se postarám, aby po celý zbytek svého krátkého života litoval svých slov.“

Hidögar však ani tentokrát nedbal rady svého věrného služebníka. Zdálo se, že o něčem přemýšlí. Věděl, že by měl nyní cizince na místě usmrtit, avšak něco mu v tom bránilo. Nějaký vnitřní hlas mu našeptával, že cizincova záhuba by byla jeho vlastní. Cizinec zasel do jeho myslí nemoc neklidu, a nejspíš jen on sám znal na tuto nemoc lék. O čem že to cizinec mluvil? O lítosti? Opuštění?

„Otec mého pána věřil, že jeho syn je synem božím,“ pokračoval cizinec, jako by četl Hidögarovi v myšlenkách. „Sám anděl se mu zjevil a přikázal mu, aby svou ženu od sebe neodháněl, ale aby se o ni i o syna postaral.“

„Kdo je to anděl?“ zeptal se Hidögar.

„Anděl je posel boží. Lidem, které si bůh sám zvolí, se občas zjeví, aby jim sdělil pánovo přání nebo přikázání. Vypadá jako okřídlená lidská bytost a bydlí vysoko v oblacích.“

„A kde máš křídla ty, posle boží?“ pousmál se Hidögar, tentokrát však bez ironie.

„Já nejsem anděl. Jsem z masa a kostí jako ty. Nejsem nic než zrnko prachu, které si usmyslelo, že na chvíli ožije, aby se zakrátko znovu navrátilo do své původní podoby. Jsem jako ty.“ Sálem znovu zašumělo znepokojení. Cožpak už vládce úplně zapomněl, že jeho úkolem je ztělesňovat sílu a hrdost? Cožpak se nechá dál urážet tímto přivandrovalcem?

„Zdá se, že svého pána skutečně miluješ,“ odvětil Hidögar. „Ještě nikdo se nikdy neodvážil říct mi do očí, že nejsem „nic“. Cožpak se nebojíš trestu, který čeká každého, kdo mi neprojevuje dostatečnou úctu?“

„Nebojím,“ odpověděl cizinec. „Dáš-li mne zabít, moc mého pána tím nijak neutrpí. Každé bezpráví, spáchané na nevinném člověku, posiluje jeho moc. Dáš-li mne zabít, možná že už brzy tě v úřadu vystřídá jiný, rozvážnější vladař.“

„Pane,“ sklonil se znovu rádce Hord k Hidögarovi, „nemohu se už déle dívat, jak tento cizinec snižuje význam tvého úřadu. Dej mi znamení – musíš mi dát znamení – a já ho ztrestám.“

Strašlivý vládce všech moří pohlédl unaveně na svého sluhu a hlasitě si povzdechl. Věděl, že cizinec zašel ve svých urážkách příliš daleko. Žádný vladař nesmí připustit, aby byl před svědky nazýván bezvýznamným zrnkem prachu. Žádný pán – možná ani pán tohoto pošetilce – není tak mocný, aby si mohl dovolit odpustit urážku svého majestátu. Jestliže nyní nechá cizince ve zdraví odejít, zpráva o jeho slabosti se brzy rozkřikne do všech koutů a jeho protivníci, jichž není nikdy nedostatek, jí použijí proti němu. To by byl konec všeho, oč Hidögar usiloval tak urputně, že i vlastního bratra zavraždil.

„Cizince,“ začal pomalu a s nevolí Hidögar, „mí nepřátelé mne nazývají králem parchantů, zlodějů a vrahů, ale žádný z nich, žádný si doposud nedovolil nazvat mne zrnkem prachu. Skutečně věříš, že nejsem víc než kus špíny, po které šlapou kopyta koní?“

„Tak jsem to nemyslel. A ty to víš.“

„Nevěř mu, pane,“ skřehotal opět panovníkovy do ucha Hord, „přišel, aby tě zbavil trůnu. Já už se postarám...“

Hidögar svého sluhu umlčel pohlavkem. Potom nařídil, aby cizince zavřeli do hradního žaláře, než se rozhodne, jaký trest pro něj zvolí. Hord milerád uposlechl pánova rozkazu. Když přikazoval strážím, aby se cizince chopily, mnul si radostí ruce a broukal si nějakou píseň, kterou nikdo z přítomných neznal.

Té noci, ještě než ulehl k spánku, představoval si Hidögar cizincova pána, jak prochází zástupy klečících vojáků. V jeho představách byl Kristus nejméně o tři hlavy vyšší než ostatní muži, jeho svalnatá postava připomínala dobře rostlého býka. Dlouhé světlé vlasy mu plápolaly

ve větru a mocným kyjem trestal každého, kdo se nedotýkal čelem země. Představoval si, jak se vrhá na nepřátelské vojsko, jak se šípy marně snaží proniknout skrze jeho kůži, jak se nepřátelské meče ohýbají, jakmile se ho jen dotknou. Ba co víc! Zdálo se mu, že s každou novou ránou jako by cizincův pán o kousek povyroستl, že ho utržené rány nezraňují, ale naopak mu prospívají. Hlavou už se dotýkal nebe, a přesto rostl stále výš a výš až ke slunci.

Když pak konečně usnul, zjevil se mu měsíc v úplňku, rychle se měnící ve žhavou sluneční kouli. Ta se nakonec proměnila v živou bytost. V němém úžasu zíral Hidōgar na tvora, jenž stanul před ním. Nikdy předtím nic tak zvláštního neviděl. Stvoření sice mělo lidský trup, avšak ze zad mu vystupovala křídla. Hlava se podobala hlavě lidské, ale zprostřed obličejě mu vyčníval dlouhý a špičatý orlí zobák. V ruce svíral meč ze zlata.

„Anděl,“ vydechl Hidōgar.

„Už dlouho tě sleduji a vím, že tvé srdce je obtěžkáno strašlivými hříchy,“ řekl anděl a klovl Hidōgara zobákem do hlavy, aby dokázal, že nežertuje. „Vzpomínáš si ještě vůbec, kdy jsi poprvé zabil člověka?“

„Vzpomínám,“ odpověděl nejistě Hidōgar, přičemž si hladil místo na hlavě, kam ho anděl klovl. „Bylo mi asi deset let. Jeden z kamarádů mě napadl se špičatou holí v ruce. Tak jsem mu hůl sebral a bodl jej do břicha.“

„Hidōgare,“ zamračil se anděl, „tvá paměť tě zrazuje. Když jsi zabil chlapce, o němž mluvíš, bylo ti teprve sedm. A rozhodně tě nenapadl. Ty sám jsi k němu přišel a z ničeho nic ho probodl oštěpem, který sis předtím k tomu účelu zhotovil.“

„Možná máš pravdu,“ zamyslel se Hidōgar a poškrabal se za uchem, „je to už dlouho, nevzpomínám si přesně.“

„Od mala šíříš jen smrt a bezpráví,“

„Jsem tím, kým mne učinila příroda,“ bránil se Hidōgar. „Jsem odchovanec vody a lesa. Dravá ryba v moři, která zabíjí ve jménu vlastního života.“

„Ano, dosud jsi byl jen dravou rybou. Tomu je teď však konec. Poklekni a skloň hlavu!“ zavelel anděl a pozvedl zlatý meč, aby vykonal rozsudek smrti.

Hidögar nevzdoroval. Pohlédl na meč, který se blýskal v ruce orlího muže, padl na kolena a sklonil hlavu. Potom zavřel oči a zhluboka vydechl, očekávaje konec. Nebál se. Kdo rozdává smrt plnými hrstmi, nesmí se smrti bát. Nad hlavou mu svítil měsíc a v lese zpívaly žáby. Věděl, že za sebou nechává svět přesně takový, jaký by měl být, a to ho uklidňovalo. K jeho překvapení však poslední úder nepřišel. Podivná bytost mu položila meč na rameno a něco zamumlala jazykem plným samohlásek.

„Pasuji tě na člověka, Hidögare,“ prohlásil nakonec anděl, a na stvrzení svých slov opět klovl Hidögara do hlavy.

Když jej probudilo ranní slunce, nevyskočil Hidögar z postele jako obvykle. Ležel nehnutě a přemýšlel. Nerušilo ho ani neúnavné kohoutovo kokrhání pod okny, ani křik jeho manželek, které se na chodbě dohadovaly o kus šatů, které předešlého dne sebraly cizinci. Potom zavolal sluhu a nařídil mu, aby svolal všechny rádce.

Šest nejvýznamnějších mužů v zemi se mu poklonilo až k zemi, potom co Hidögar zasedl na svůj trůn. Věděli, že se bude jednat o osudu cizince, který se předešlého dne nevhodně vyjadřoval o jejich pánovi. Hidögar je nenechal dlouho čekat.

„Včera jsme byli všichni svědky urážky, které se na mně dopustil cizinec z dalekého jihu. Dlouho jsem o celém případu přemýšlel. Nedomákal jsem pochopit, kde vzal cizinec takovou odvahu. Nakonec jsem pochopil: Je to blázen. Horké jižní slunce mu pomátlo rozum. Jak jinak by si mohl dovolit urážet nejstrašnějšího vladaře, kterého kdy země nosila? Od Severního až po Černé moře se všichni třesou před mým hněvem. Nikdo, kdo má jen trochu rozumu, by se nikdy neodvážil nazvat mne zrnkem prachu, nickou. Nikdo kromě blázna, chudáka, který si zaslouží soucit.“

„Znamená to snad, že jej nechceš dát popravit?“ zeptal se Hord, znepokojen vládcovým proslovem. Jeho skřehotavý hlas tentokrát doprovázel nehezký úšklebek člověka, jenž trpí.

„K zabíjení bude ještě mnoho příležitostí jindy,“ odpověděl Hidögar. „Pro dnešek daruji tomuto muži jeho bezcenný život. Velký panovník musí umět být velkorysý. Nebo snad chce můj dobrý rádce, abych všem ukázal, že se bojím obyčejného blázna? Nebojím se. A abych to

dokázal celému světu, dovoluji mu, aby se mnou promlouval, kdykoli se mu zachce. Ode dneška ho chci mít neustále po mém boku. Bude mne obveselovat svými kousky. Takové je moje rozhodnutí a tak se také stane. Vyhlaste ve všech vesnicích, že se dnes na počest mé velkorysosti nebude zabíjet. Kdo má být popraven dnes, bude popraven až zítra. Kdo dnes spáchá zločin, čeká ho doživotní žalář, avšak jeho život budiž ušetřen.“

„Ale to přeci nejde,“ vykoktal ze sebe Hord, jehož žabí skřehot se proměnil v úpění vlka.

„Chceš snad říct, že nesmím?“ zvedl důrazně obočí vladař. „Přikaž strážím, ať sem cizince okamžitě přivedou.“

„Pane,“ odvětil Hord třesoucím se hlasem, „víš, že jsem ti vždycky dobře sloužil. Beze zbytku jsem plnil všechny tvé rozkazy. Mnohá z tvých přání jsem splnil ještě dřív, než jsi je stihl vyslovit. Všechno, co jsem činil, činil jsem ve tvém zájmu a podle mého nejlepšího svědomí. V celé zemi bys nenašel věrnějšího sluhu...“

„Co mi chceš říct?“ přerušil jej netrpělivě Hidögar.

„Včera večer jsem dal cizince popravit. Předpokládal jsem, že takové bude tvé rozhodnutí.“

Hidögar nevěřicně zíral na svého sluhu. Líce se mu pomalu barvily do ruda. Pak vyskočil, popadl sekyru, která jako vždy ležela na svém místě, a mocně se napřáhnul, aby ztrestal nehodného sluhu. Hord padl na kolena a sepal prosebně ruce.

„Ušetři mě, Hidögare. Celý život jsem ti věrně sloužil. Celý život myslím jen na tvoje dobro,“ prosil, lísaje se k vladařovým nohám.

Hidögar na něj chvíli hleděl okem rozzuřeného býka. Nakonec jeho paže klesla. Snad si v poslední chvíli vzpomněl na zákaz zabíjení, který před chvílí vydal. Když mu Hord začal líbat nohy, odkopl ho jako psa.

„Co jste udělali s jeho mrtvolou?“

„Hodili jsme ji do moře.“

„Do moře?“ zakřičel Hidögar, vymrštil se, znovu uchopil sekeru do ruky, ale znovu se zklidnil a posadil na trůn.

„Sloužil jsi mi věrně dvanáct let, Horde,“ snažil se Hidögar ovládnout svůj vztek, „byl jsi mi dobrým rádcem. Ale jak vidím, zvykl sis

dělat, co se ti zlíbí. Nedbáš mých přání ani rozkazů. Nejspíš ani netušíš, jak velké máš štěstí, že se mi dnes zachtělo být velkodušným. Ujišťuji tě, že ještě včera bys svou neposlušnost zaplatil životem. Dnes ti však odpouštím. Dovoluji ti, aby ses ve zdraví vrátil na Faerské ostrovy. Měl bys však vyrazit hned zítra před svítáním. Nebo mne znovu ovládne zlost, která by ti tentokrát mohla být osudnou.“

Po těchto slovech se Hidögar těžce zvedl z trůnu a pomalým krokem opustil sál, aniž by se rozloučil se svými dvořany. To odpoledne byl spatřen na břehu moře. Stál nehnutě a hleděl do dálky. Když se večer navrátil do tvrze, znovu prý svolal své vojevůdce a nařídil jim, aby se v budoucnu při dobývání měst vyhýbali zbytečnému násilí. Trval na tom, aby vraždili jen ty, kteří se jim postaví na odpor. Tvrdí se dokonce, že někteří jeho bojovníci – ač jich nebylo mnoho – jeho rozkazu uposlechli.

Doslov

Tento příběh byl napsán kolem roku tisíc po Kristu. Autor jej zaznamenal úhledným písmem na pergamen z ovčí kůže, který byl před nedávnem nalezen na Faerských ostrovech. Přes tři metry hlíny a dva roky práce dělily skandinávské archeology od tohoto jedinečného objevu. Samotný text je napsán ve středověké řečtině, zatímco kůže, z níž byl pergamen vyroben, pochází prokazatelně ze skandinávské ovce. Autorství příběhu i místo jeho vzniku jsou předmětem vášnivých akademických debat, které neberou konce. Dovolil bych si zde proto uvést svou vlastní hypotézu, opírající se o samotný děj příběhu. Tato hypotéza je sice těžko prokazatelná, avšak jistě ne nemožná. Domnívám se, že příběh byl sepsán na Faerských ostrovech a napsal jej onen cizinec, jenž byl údajně zavražděn potom, co urazil vládce Vikingů Hidögara.

Klíčem k mé úvaze je postava Horda. Přestože toho historikové o Hidögarově rádcí Hordovi nevědí mnoho, existuje několik jasných důkazů, že už Hordův otec přijal křesťanství před rokem tisíc po Kristu. Byl mezi prvními vlastníky půdy na Faerských ostrovech, kteří v polovině desátého století zakládali dřevěné kostely na svém panství.

Dá se proto předpokládat, že i jeho syn Hord věřil v křesťanského boha, aniž by o tom někdo na Hidögarově dvoře tušil. V samotném textu se Hord jeví jako cizincův nepřítel. Několikrát radí svému pánovi, aby jej dal popravít. Je však docela možné, že se pouze snažil cizince dostat z vladařova dosahu, neboť tušil, že jeho souvěrníkovi jde o život. Cizinec proto nejspíš nezemřel, jak druhého dne tvrdí vladařův sluha. Namísto toho byl ještě předchozí noci tajně dopraven na Faerské ostrovy. To by ostatně vysvětlovalo, proč vládce nemohl spatřit jeho mrtvolu a musel se spokojit s tvrzením, že ji vhodili do moře.

Na Faerských ostrovech byl cizinec bez pochyby jediným člověkem, který ovládal řečtinu slovem i písmem (Vikingové té doby ještě zdaleka nedosahovali kultivovanosti a vzdělanosti svých sicilských potomků a řečtina pro ně nebyla ničím než směsicí křiku a samohlásek). Byl proto také jediným, kdo mohl tento příběh sepsat.

Zbývá jen jedna otázka: Proč by se cizinec snažil ve svém příběhu očernit svého zachránce? Proč přirovnává jeho hlas k žabímu skřehotu a líčí jej jako zbabělce, jenž poníženež prosí barbarského vládce o milost? Odpověď na tuto otázku je nejistá. Možná že Hord učinil cizince svým vězněm, a ten se mu za to chtěl ve svém příběhu pomstít. Nebo mu kazilo náladu chladné severské podnebí, a potřeboval si vylít zlost na někom blízkém, jak to lidé mívají ve zvyku. Přiznávám se, že pravé příčiny cizincovy zášti netuším. Vím však jistě, že by to nebylo poprvé, kdy dlužník nenávidí svého dobrodince více než nepřátele, kteří usilují o jeho život.

Mája Dosedělová: Vzpomínky na domov!

dělené 3. místo v I. kategorii literární soutěže

Dnes opět vrátka otvírám, dávným krásným vzpomínkám - na Tebe můj domove!

Mysl a náruč svou jim otvírám i srdce své v němž jsou ukryté. Vzpomínky dávné na dětství šťastné, na krásný mladosti čas. Celý život je navlékáme jako korálky na niť – jednu za druhou a navždy vkládáme jako listy do památníku, jak přináší je čas. S léty se k nim častěji vracíme a vzpomínáme na časy již minulé....

Kdo z nás by se nechtěl aspoň na malou chvíli vrátit zpět, do říše snů a pohádek... při jejich vyprávění jsme v láskyplné náruči našich drahých rodičů, jako děti šťastni usínali. Spojeni láskou vzájemnou, žili jsme pod Boží ochranou.

Dávno je tomu již, co odrostli jsme z dětských střevíčků. Důkazem toho jest, nejedna vráska ve skrání, nejeden stříbrný vlas. Jak lístek na vlnách nás osud unáší, čas letí úprkem, nechytíš ho, nedohoníš – já ani Ty – marně voláš stůj. Vzpomínky ty však nestárnou, stále krásné jsou a s léty? Ještě dražšími a krásnějšími se stávají. S jarním vánkem ožijí, teplem pohladí, potěší a opět odlétnou pod svůj stan, aby znovu mohly vrátit se k nám. Jako ty vlaštovky když vrací se ke svému hnízdu rok co rok, pod rodný krov. Ten pocit každý zná, když z dlouhých cest vracel se k rodnému domovu zpět. Cestičkou známou – prvními krůčky vyšlapanou. A pak zde zpíval“Kde domov můj.“

Pevný ruky stisk podané a teplá náruč vždy otevřená, vítala nás. Vůně rozkvetlého jasmínu šířila se kol, kvetl modrý bez. Ráno nás probouzel ptačí zpěv a nám se zdálo, že doma je nejkrásnější svět. Kde trvalé lidské hodnoty – úcta, skromnost, pokora, víra a ruka podaná potřebnému byla samozřejmostí. Stejně tak přikázání Boží. Cti otce svého a matku svou, abys dlouho živ byl a bylo Ti dobře na zemi. Hospodin – Stvořitel dal ji dětem svým k obživě, aby byla pluhu orána, zrnem obsívána a láskou sklízena. Byla však meči kypřena, slzami a krví otci našich otců a synů kropena, abychom my v ní mohli v míru žít. Ta slova nám často připomínal náš tatínek. Plnými hrstmi otcovskou lásku rozdával, na kolenu houpal, u srdce svého choval nás – tatíček náš. A matička? Každou ránu láskou ovázala, každou slzu z očí osušila, a když červenou mašli do vlasů zaplétala – písničky při tom zpívala: O Bohu na nebi, o vlasti české, zemi krásné, o rodné Moravě! O potůčku jež vine se krajinou i naší rodnou dědinou. Dodnes si zpívá tu prastarou píseň svou. Kde břehy olše zdobí, vysoké topoly ve větru šumí, akáty bílé a šípkové keře rozkvétají. Tam jsme spolu sedávaly, společně zpívaly. Pod rozkvetlou košatou lípou v koruně ptáčkové pěli, včelky medonosné svým bzukotem se přidaly i беруška přilétla poslechnout, když usedla na naši dlaň. Ze žlutých kvítků pampelišek matička věneček uvila. Vonné fialky já pro ni jsem trhala, do úhledné kytičky rovnala, stéblem trávy svázané jí je podala. Ona mé vlasy plavé jako len s tou červenou pentlí, uvitým věnečkem z lučního kvítí přikrášlila.

Za zimních svátečních večerů, když venku štípal mráz a okna zdobil bílými květy, se našim vypravěčem tatínek stal. V teple domova jsme vedle sebe sedávali jako ty vlaštovky na drátě, když chystají se k odletu. Zprvu pohádkou začínal, později skutečnými životními příběhy, které rodiče prožili.

Jako ve snu se ocitám – vídám naši prostornou světnici. V rohu modrá kachlová kamna stála – modrá jako samo nebe byly. Na nich nám v době nemoci maminka ustlávala. Vprostřed stůl, kolem šest židlí stálo. V čele naši drazí rodiče a my děti hladový čtyřlístek. Tři bráškové a já nejmladší tatínkovo děvčátko. Útulno a čisto všude bylo – skromně se žilo.

Maminka na plotně brambory s kmínem uvaří a na talíře šest hromádek rozdělí. Každý z nás ke svému místu se postaví, křížkem požehná a modlitbu Pánu Bohu k nebi posílá. S díkem, že zdraví jsme a všichni pospolu. Po večeri tatínek všude pozhasíná a „černá hodinka“ nastává. Tak jsme ji doma říkali. Moc jsme se na ni těšovali. Vždy bylo o čem vyprávět. Příběhy veselé, ale i smutné bývaly. Tehdy já nejmenší k mamince své se přitisknu, tam cítím bezpečí a lásku tu.

Neveselé bylo tatínkovo vzpomínání na jeho dětství; když se svými čtyřmi sourozenci osířeli, matičku svou pochovali a sami s tatínkem vyrůstali. Tehdy se jeho milé oči slzou zarosily a on se od nás vzdálil a vrátil se daleko, hodně daleko, kde snad ani konce nebylo. A tehdy já, nejmladší tatínkovo děvčátko (tak mi opravdu říkával) jsem svými dětskými ručkami tatínkovu šíji objala a jenom jemu jsem do ucha zašeptala: „Táto, tatínku můj milý, jak šťastná jsem, že Tebe i matičku svoji mám.“ Teprve po těch slovech vrátil se z daleké cesty vzpomínání opět k nám a v jeho očích zazářila dvě světélka, jako dvě hvězdy na nebi. Objal mě svými upracovanými rukama a já v náruči otcově šťastna jsem usínala.

***Dnes modlitba na rtech,
a v srdci vzpomínky zůstávají
s nimi naděje:
Z náruče Boží
odkud jsme vyšli
opět sejdem se zas.***

Václav Kovalčík: Současnost

dělené 3. místo v I. kategorii literární soutěže

Cyrile a Metoději – jaké věci se dnes dějí!

Máme Písmo máme kostel

Máme domov pěknou postel

Jen ta víra někde chybí

* * * * *

Výročí a narozeniny

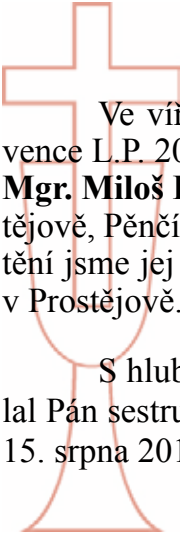
Ing. Michaela Kubičková – 29. září (45 let)
ředitelka kanceláře diecezní rady

ThDr. Petr Šandera – 2. prosince (50 let)
farář v NO Kuřim a Žďár nad Sázavou

Mgr. Juraj J. Dovala – 7. prosince (40 let)
biskup, farář v NO Hodonín a Břeclav

Blahopřejeme

Úmrtí

Ve víře v zaslíbení Pána Ježíše Krista byl v úterý 22. července L.P. 2014 ve věku nedožitých 64 let odvolán z časnosti bratr **Mgr. Miloš Košíček**, farář Církve československé husitské v Prostějově, Pěncině a Moravské Třebové. Do Boží lásky, moci a odpuštění jsme jej odevzdali v pátek 1. srpna L.P. 2014 v Husově sboru v Prostějově.

S hlubokou lítostí oznamujeme, že dne 6. srpna 2014 odvolal Pán sestru **Blaženu Opršalovou**. Rozloučení se konalo v pátek 15. srpna 2014 v brněnském krematoriu.

Biskupské požehnání

Když mi před třemi lety zemřela má milovaná babička, našel jsem v sestře Opršalové tak trochu její náhradu. Nikdy jsem jí o tom neřekl, byl to jen můj soukromý pocit, kterým jsem se vskrytu těšil. A tak jako u mé babičky jsem i u ní, když nás schýlená o hůlce chodila navštěvovat v diecézní kanceláři, vnímal postupnou proměnu rázné ženy, která byla po téměř padesát let dobrou duší diecézního domu na Joštově, v drobnou, ztrácející se stařenku. V posledních měsících žila už spíš ve vlastním světě, bylo však milé ji vídat, jak ze zápraží domu či z lavičky pod stromem mezi dvěma hostinskými zahrádkami pozoruje lidský mumraj na nejrušnějším místě Brna. Snad byla v těch chvílích duchem před rodičovským domem v poklidných jihočeských Katovicích. Když jsem ji tam naposledy v červenci potkal, objala mě se slovy: „Jedete už domů, bratře biskupe?“ Přišlo mi zbytečné vysvětlovat, že nejsem... A pak, při loučení, mi náhle cosi blesklo hlavou, a já jsem sestře Opršalové křížkem na čelo udělil „biskupské“ požehnání. Věřím, že jsem se nedopustil ničeho falešného. Byla v té chvíli šťastná.

Marcel Sladkowski

Datový plán

Září:

- 2. 9. – modlitba Taizé (Botanická)
- 4. 9. – vikariátní konference duchovních Brno
- 6. 9. – kurz základů teologie
- 11. 9. – vikariátní konference duchovních Vysočina
- 13. 9. – zasedání Ústřední rady
- 16. 9. – vikariátní konference duchovních
Východní Morava
modlitba Taizé (Prostějov)
- 21. 9. – partnerská neděle – sbírka Essen
ekumenická neděle
- 26. až 28. 9. – celocírkevní setkání mládeže ve Vlašimi
(Pražská diecéze)
- 29. 9. – jednání Diecézního revizního finančního výboru

Říjen

- 2. 10. – vikariátní konference duchovních Brno
Teologický poradní sbor
- 4. 10. – kurz základů teologie
zasedání Diecézní rady
- 7. 10. – modlitba Taizé (Botanická)
- 9. 10. – vikariátní konference duchovních Vysočina
- 11. 10. – zasedání Ústřední rady
- 18. 10. – vzdělávání pro statutáře náboženských obcí
- 21. 10. – vikariátní konference duchovních
Východní Morava
- 28. 10. – bohoslužby v Hradci Králové
sbírka na opravu kostela v Liptovské Osadě

Listopad

- 1. 11. – Slavnost světla v Prostějově
- 4. 11. – porada vikářů
modlitba Taizé (Botanická)
- 8. 11. – zasedání Ústřední rady
kurz základů teologie
- 13. 11. – společná vikariátní konference duchovních
- 17. 11. – sbírka na studijní fond dr. Karla Farského
- 19. 11. – modlitba Taizé (Prostějov)
- 22. 11. – zasedání Církevního zastupitelstva
- 23. 11. – poslední neděle liturgického roku
(sbírka ČBS)
- 24. až 26. 11. – duchovní cvičení
- 24. 11. – jednání Diecézního revizního finančního výboru
- 29. 11. – zasedání Diecézní rady
- 30. 11. – první neděle adventní

Prosinec

- 2. 12. – modlitba Taizé (Botanická)
- 4. 12. – vikariátní konference duchovních Brno
- 6. 12. – kurz základů teologie
- 11. 12. – vikariátní konference duchovních Vysočina
- 13. 12. – zasedání Ústřední rady
- 16. 12. – modlitba Taizé (Prostějov)
- 21. 12. – bohoslužby do rozhlasu – Plzeň
- 24. 12. – Štědrý den
- 25. 12. – Boží hod vánoční
- 26. 12. – Prvomučedník Štěpán
(sbírka na celocírkevní diakonii)

Vinný kmen

občasník Brněnské diecéze číslo 14

Vydala Brněnská diecéze Církve československé husitské
v roce 2014

© Brněnská diecéze CČSH

Redakční rada: šéfredaktor: Marcel Sladkowski,
členové: Miroslav Kubiček, Petr Šandera, Michaela Kubičková,
Michal Hvězda, Šárka Chytilová, Pavel Pospíšil

Sazba a tisk: Tiskové středisko DR CČSH v Brně.
Fotografie neoznačené autorem pochází z archivu DR.

Určeno pro vnitřní potřebu CČSH